

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายอำนาจจากรัฐบาลนั้นเป็นการให้สิทธิแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าถึงกิจกรรมทางการเมืองการปกครองของท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม ภายใต้เงื่อนไขและขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มีสิทธิที่จะออกเสียงเลือกตั้ง มีสิทธิที่แสดงประชามติเพื่อถอดถอน ผู้ที่รับเลือกตั้งจากประชาชนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ผู้บริหารเทศบาลรับ ไปพิจารณา ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล (ประหยัด หงส์ทองคำ, 2546 : 80)

เทศบาลแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร โดยมีโครงสร้างการบริหารงานประกอบด้วย ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สภาเทศบาลและฝ่ายบริหาร คือ นายกเทศมนตรี ฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้ง จำนวนสมาชิกแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติคือพิจารณาออกกฎหมายท้องถิ่น ซึ่งเรียกว่า “เทศบัญญัติ” รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการพัฒนาเทศบาล และนายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการเทศบาล ให้เป็นไปตามกฎหมาย ตามระเบียบข้อบังคับ เทศบัญญัติและนโยบาย สั่งอนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาลแต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรีที่ปรึกษา นายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรีวางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย (พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546) ตามโครงสร้างการบริหารงานตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้ผู้นำทางการเมืองระดับท้องถิ่น หรือนายกเทศมนตรี มาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของประชาชน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี ปฏิบัติหน้าที่บริหารสูงสุดของเทศบาลเป็นตัวจักรสำคัญในการทำงานที่บริหารงานท้องถิ่นที่มีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นผู้มีอำนาจสูงสุด ในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานบุคคล การบริหารการเงิน และการคลัง ตลอดจนงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2548 : 5)

เทศบาลตำบลคงลิ่ง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับการยกฐานะจาก องค์การบริหารส่วนตำบลคงลิ่ง เป็นเทศบาลตำบลคงลิ่ง เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2552 จากผลการ บริหารงานของ เทศบาลตำบลคงลิ่ง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ผ่านมาพบว่าบทบาท การบริหารงานของเทศบาลตำบลคงลิ่งยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากบทบาทและ ภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนกลางมีขอบข่ายที่กว้างมีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน การพิจารณาถึงการดำเนินงานของเทศบาลตำบลคงลิ่ง ตามความคิดเห็นของประชาชนจึงเป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า เพื่อตอบสนองความ ต้องการของประชาชน ได้อย่างแท้จริง

จากสภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้น ในฐานะที่ผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นข้าราชการการเมือง ส่วนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลตำบลคงลิ่งตลอดจนมีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรง มีความสนใจที่จะศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของ เทศบาลตำบลคงลิ่ง ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้หากประชาชนส่วนใหญ่ ยอมรับ ย่อมส่งผลต่อการทำงานของเทศบาลในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อีกทั้งส่งผลต่อการพัฒนาเทศบาลตำบลคงลิ่งในอนาคต ให้มีความเจริญ และ ตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งจะได้นำไปเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบโดยทั่วถึง

คำถามการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลคงลิ่ง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับใด
2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลคงลิ่ง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้าน อยู่ในระดับใด
3. ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลคงลิ่ง อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลคงสิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลคงสิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและ หมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลคงสิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลคงสิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลคงสิงรวม 7 ด้าน ตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลคงสิง ดังนี้ (แผนพัฒนาตำบลคงสิง, 2550 : 20)

- 1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 1.2 ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต
- 1.3 ด้านจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย
- 1.4 ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
- 1.5 ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.6 ด้านการศาสนาสืบสานวัฒนธรรมจารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 1.7 ด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชน เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้น ไปที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ตำบลคงสิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2,280 ครัวเรือน (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนท้องถิ่นอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ณ วันที่ 27 เดือนกันยายน พ.ศ. 2553)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้น ไป ที่อาศัยอยู่ในเขต

เทศบาลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 340 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 75)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ เทศบาลตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการศึกษาค้างนี้ คือ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2554 – เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555

กรอบแนวคิดการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้กรอบแนวคิดการศึกษาโดยประยุกต์จากแผนพัฒนาเทศบาลตำบลดงลิง แนวคิดและงานวิจัยของ อนุชิน บุญมาก (2550 : 6-7) ซึ่งผู้ศึกษาได้กรอบแนวคิดการศึกษาดังนี้

ข้อมูลทั่วไป
1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. หมู่บ้าน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลดงลิง 7 ด้าน
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต
3. ด้านจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย
4. ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว
5. ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ด้านการบริหารจัดการ และการสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันผู้ศึกษาขอนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้
 เทศบาล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับ 12 พ.ศ. 2546 ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง เทศบาลตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

นายกเทศมนตรี หมายถึง บุคคลที่ลงสมัครตามขั้นตอนที่รับการคัดเลือกจากประชาชนในท้องถิ่นให้มาบริหารงานพร้อมทีมงาน โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี และมีหน้าที่บริหารจัดการภายในท้องถิ่นตามกฎหมายกำหนด

ผู้นำ หมายถึง ผู้นำท้องถิ่น ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม มีจุดหมายในการนำงาน มีเป้าประสงค์ อันเป็นคุณสมบัติภายในตัวรวมทั้งมีความสามารถที่จะใช้ความรู้นั้นในการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบจะมีปฏิกริยาเฉพาะอย่างต่อบทบาทนายกเทศมนตรี ตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ในสถานการณ์นั้น ๆ มีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันมี 5 ระดับ เช่น เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย หรือเห็นด้วยน้อยที่สุด และบุคคลนั้นสามารถที่จะมีความคิดเห็นที่เหมือนกัน หรือแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งจะส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้

ประชาชน หมายถึง ประชากรที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ทั้ง เพศชาย และเพศหญิง ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

บทบาทการดำเนินงานของเทศบาลตำบล หมายถึง การดำเนินงานบทบาทหน้าที่ที่ความรับผิดชอบ โดยยึดหลักการตามแผนพัฒนา ของเทศบาลตำบลดงลิง ประกอบด้วย 7 ด้านคือ

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง เทศบาลตำบลดงลิง มีการบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และการระบายน้ำ ให้สามารถใช้งานได้ พัฒนาสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปาภายในหมู่บ้านให้ใช้งานได้ การควบคุมก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ให้อยู่ในมาตรฐานจัดทำถนนลาดยางหรือถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านหรือทุกชุมชน

2. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต หมายถึง เทศบาลตำบลคงลิ่ง มีการ ส่งเสริม การศึกษา ส่งเสริมกีฬา และการออกกำลังกายให้ประชาชนทุกคนในชุมชน มีมาตรการ ป้องกันและระงับโรคติดต่อภายในชุมชน เช่น โรคเอดส์ โรคติดต่อร้ายแรงอื่น ๆ และจัดให้มี การเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในชุมชน เป็นต้น

3. ด้านจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย หมายถึง เทศบาลตำบลคงลิ่ง มีการจัดให้มีการฝึกอบรมการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภายในชุมชน จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ ยาเสพติด ให้แก่เด็กและเยาวชนภายในชุมชน เป็นต้น

4. ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว หมายถึง เทศบาลตำบลคงลิ่ง มีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และสถานที่สำคัญภายในชุมชน ปรับปรุง ตลาดสดให้สะอาด ปลอดภัยและถูกสุขอนามัย จัดให้มีตลาดนัดการเกษตร ศูนย์จำหน่ายสินค้า ภายในชุมชน เป็นต้น

5. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง เทศบาลตำบลคงลิ่ง มีการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่า ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้เด็กและเยาวชน รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และร่วมรณรงค์ให้ประชาชนปลูกป่าไม้ในวันสำคัญ ๆ เช่น วันสิ่งแวดล้อมโลก

6. ด้านการศาสนาศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง เทศบาลตำบลคงลิ่ง มีการทำนุบำรุงศาสนา เช่น บูรณปฏิสังขรณ์ โบรต วิหาร กุฏิสงฆ์ที่ชำรุด ทรุดโทรม ให้สามารถใช้งานได้ และสนับสนุนให้ประชาชนทำบุญและเข้าวัดฟังธรรมในวัน สำคัญทางศาสนา เช่น วันพระ วันเข้าพรรษา วันมาฆบูชา และวันอาสาฬหบูชา เป็นต้น

7. ด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ หมายถึง เทศบาลตำบลคงลิ่ง มีการสนับสนุนโครงการของรัฐบาล เช่น โครงการชุมชนพอเพียง สนับสนุนโครงการแจกเบี้ยยังชีพให้แก่ ผู้สูงอายุที่อายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ทุกคนในเขตเทศบาล และจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ประชาชนผู้ยากไร้ ที่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง เป็นต้น

ประโยชน์การศึกษา

ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลคงลิ่ง อำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ และนำข้อเสนอแนะที่ได้รับไปปรับปรุงการดำเนินงานของเทศบาลตำบลคงลิ่ง ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY